

Õiguskantsler

Teie 25.10.2022 nr

Meie 04.11.2022 nr 14-1/221560/2205792

Koolitunni salvestamine

Lugupeetud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole murega, et mitu õpetajat on langenud lapsevanemate kiusamise ohvriks. Nimelt on õpilased salaja salvestanud koolitundi ning lapsevanemad on seda salvestist hiljem pahatahtlikult õpetaja vastu kasutanud. Küsisite, kas õpilane tohib tundi salvestada ning kas see on kooskõlas õpetaja ja teiste laste õigustega.

Mõistan, et selline olukord võib olla väga häiriv.

Selleks, et koolitundides töörahu saavutada ja vähendada pinget, mida tunni salaja salvestamine õpetajatele põhjustab, võib kool kehtestada oma kodukorras mobiiltelefoni või muu salvestusseadme kasutamise reeglid (vt ka õiguskantsleri [seisukoht](#) nutiseadme kasutamise kohta koolis ja [artikkel](#) Õpetajate Lehes). Õpilased on kohustatud kooli kodukorda järgima. Et mõjutada õpilasi kooli kodukorra kohaselt käituma ja teistest lugu pidama, saab kool rakendada seaduses sätestatud mõjutusmeetmeid ([põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) § 58). Peale reeglite kehtestamise võiks mõelda ka sellele, et selgitada õpilastele ja vanematele isikuandmete kaitse põhimõtteid ja reeglite kehtestamise põhjuseid. Nii saab aidata kaasa üksteist austava suhtluskultuuri omaksvõtule koolis.

Kool kui õpetaja tööandja peab hea seisma selle eest, et õpetaja töökeskkond oleks ohutu. Muu hulgas peab tööandja rakendama abinõusid, et ennetada psühhosotsiaalsest ohutegurist tulenevaid tervisekahjustusi ([töötervishoiu ja tööohutuse seaduse](#) § 9¹, vt ka [Tööelu portaalist](#) psühhosotsiaalsete ohutegurite ja neist tuleneva kahju ennetamise kohta).

Samas ei pruugi koolitunni salvestamine olla õigusvastane.

Helisalvestis, millel inimene on tuvastatav, liigitub isikuandmete alla. Kui õpilane kasutab seda salvestist üksnes isiklikul otstarbel ning ei levita ega avalikusta seda lubamatul moel näiteks sotsiaalmeedias, siis isikuandmete kaitse reeglid ei kehti (isikuandmete kaitse [üldmääruse](#) artikkel 2 p 2c; eraviisilise jälitustegevuse ja ahistava jälitamise kohta vt selgitusi Andmekaitse Inspeksiooni [juhendi](#) punktis 11).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kohtupraktika kohaselt pole ka välistatud, et inimene võib kasutada salaja tehtud salvestist oma õiguste kaitseks, näiteks kiusamise tõendamiseks (vt Riigikohtu halduskolleegiumi otsust asjas nr [3-17-842](#), p 26).

Kokkuvõtteks tuleb tõdeda, et tegu on keerulise probleemiga ja ka koolis kehtestatud reeglitega ei saa paraku täielikult välistada, et õpilane koolitundi salvestab ja salvestist hiljem õpetaja suhtes kasutab (nt tõendamaks, et õpetaja kiusab õpilast).

Kui Teil peaks edaspidi tekkima isikuandmete kaitse kohta küsimusi või sellega seotud probleeme, saate pöörduda ka Andmekaitse Inspektsiooni poole (nõuandetelefon 5620 2341 esmaspäevast neljapäevani kella 13–15; info@aki.ee).

Loodan, et neist selgitustest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise